

SKATS DP NOMETŅU DZĪVĒ VĀCIJAS BRITŪ ZONĀ

Laika pastāvīgajam līdzstrādniekam par mūsu tautiešu dzīves sevišķi iepriecina. Vērojama starvācu saimniecībai nodotiem DP. P. Šlezvig-Holšteina, kas pirmi nedaudz gadiem pulcēja lielāko tautiešu skaitu britu zonā, palikuši vairs 3200 latviešu. Pēc apgabala pirstāvja Aug. Vanaga domām, ja sāktos bij. karavīru izceļošana, tur paliktu ne vairāk par 800 latviešu. Latviešu sabiedrīkie centieni, kas jau tagad apskūsi, tad tikpat kā sastingtu. Šī apgabala vairs nav neviena latviešu skolas. Daži aizrautīgi skolotāji vēl arvienu vietumā māca latviešu valodu, vēsturisko ģeogrāfiju un dziedāšanu, bet algu par to nesapem. Arī lielākā saimnieciskā uzņēmumā nav Darbojas tikai pa kantinei, mehāniskai vai foto darbnīcai.

Hamburgas nometņu tautiešu izmanto iespējas pelnīt, vācu drupas iegūtos metālus pārdod Atgadās, ka kādu dienu izpeļsniedzās līdz simts markām, la gan parastā izpeļņa ir desmit daļa no tā. Hamburgā netrūks vījinājumu naudu viegli palaist Dzīves priecīgākie to notriec krogos.

Pirms valūtas reformas dažādi Holšteina latvieši nodarbojās ar zveju un zivju zāvēšanu. Šī nodarbošanās nav vairs cieņa. Tā kā Šlezvig-Holšteina daudz vācu bēgļu, tad darbu atrast nenāka viegli. Tie, kas dzīvo no bezdarbnieku pabalstiem, izjūt vissmagāk dzīves likstas. Gimenei ar četriem locekļiem, kuŗu apgādnieks saņem no darba pārvalde aizgādības jeb t. s. alfu pabalstu

kas šī gadījumā ir 26,40 nedēļā, jamaksā par pieticīgām telpām Lībekas Mēzenes kazarmēs 14,25 lire, 9,12 par elektrību, 8,82 par gāzi, 0,88 par aptīršanu un 2,82 markas par ūdeni. Dzīvošana kazarmēs uz nedaudz kv. metriem tā tad izmaksā 35,85 markas, bet galvenais izdevuma postenis paliek uzturs. Pie Lībekas īpatnībām pieder arī tas, ka šē laikā pa laiku uzklīst kāds „pārbēdzējs” no austrumu zonas. Kaut gan viņi runā latviešu valodu, vietējie tautieši nedāvā tiem uzticību.

Lejassaksijā tautieši dzīvo stipri izklaidēti. Turklāt gaidāmas jaunas pārvietošanas. Tautiešus, kas patlaban mītninājas Goslāras veco jaužu mītnē, pārvietos uz plašāko veco jaužu sapulcēšanas centru Fareli, kur jau līdz šim bij nometināti 300 latviešu. Skolu lietās Lejassaksijā ir panākumi. Šī apgabala vēl arvienu darbojas piecas latviešu tautskolas. Šī apgabala vadītājs R. Kukamīšis pratis arī citādi izveidot labas attiecības ar vācu iestādēm. Tikai saimnieciskā laukā nav redzamāku panākumu. Jerksheimā darbojas liela latviešu rūpnīca, kas ražoja gumijas apavus, darba apģērbus un dārza šūtenes. Tā apgādāja ar saviem ražojumiem plašu tirgu, kas aizsniedzās līdz franču zonai. Vācu gumijas koncerns arī šo latviešu pasākumu izmīcināja, nedodot tam jēlgumiju, nedz arī devīzes tās ieviešanai no ārzemēm.

Vestfālē ir latviešu un lietuvišu centrālo organizāciju centri. Latviešu centr. komitejai ir nodoms šē reģistrēt jaunu latviešu

bēgļu centrālo organizāciju, kuŗai piekristu uzdevums stāties LCK un LCP vietā, jo pēdējo darbības pilnvaru laiks jau izbeidzies. Vācu iestādes tīši kavējas ar šīs biedrības statūta reģistrēšanu, lai gan tikko pieņemtais DP likums paredz pārvietotām personām plašu biedrošanās brīvību. Augustdorfa pie Detmoldas ir vienīga nometne Vācijā, kur darbojas latviešu ģimnāzija. Vestfāles-Ziemeļreinas apgabalā darbojas bez tam trīs latviešu tautskolas. Par lielu zaudējumu jāuzskata Eversburgas invalidu pārskolēšanas centra likvidāciju, kas sagaidāma 30. jūnijā. Latviešu kaŗa invalidus, kas kursus beiguši, pārvietos pie vāciešiem Vestfālē. Ir lielāks skaits kaŗa invalidu, kas nav vēl pārskoloti, un kuŗiem šī centra likvidācija būs liels zaudējums. Tbc slimie, kas mītninājas vācu slimnīcās, zēlojas, ka to ārstēšana ir paviršāka kā vācu tautības slimniekiem. Pēdējo ārstēšanā pielieto streptomīcinu. Pārvietotām personām šo vērtīgo ārstēšanas līdzekli nedod. Uz šo un līdzīgiem DP diskriminācijas apstākļiem norāda arī DP nacionālās komitejas savā jaunākajā memorandā. Pārvietoto personu diskriminācija vērojama visās vācu pavalstīs. Daudz, kas labotos, ja Bonnas iestādes uz to vērstu pienācīgu uzmanību. DP

likums arī var izrādīties nedzīvā likuma burts, ja neizdodas jaunradītos dzīves apstākļus ievirzīt vēlāmā gultnē.

Oldenburgas apgabala sardžu vienībās nav vērojama diezka dzīva interese par izceļošanu. Dienesta apstākļi gan izdevīgāki amerikāņu zonas sardžu vienībās, kādēļ laiku pa laikam dažādi oldenburgieši pārceļo uz Ludvigsburgas un citām sardžu rotām.

Grūtīte dzīves apstākļi turpretim mudināt mudina bezdarbniekus meklēt izceļošanas iespējas. Tiem, kas noraidīti no ASV un Kanādas, jaunas emigrācijas iespējas tagad sola Jaunzēlande un Austrālija. Pēdējā solījusi atsākt iecelotāju reģistrāciju. Maijā sāks darboties arī Jaunzēlandes komisijas, kas grib ievadīt plaša vēriena emigrāciju uz šo zemi. Uz Angliju var tagad izceļot mājkalpotājas. Francija pieņem vecus cilvēkus. Tos novieto katoļu klosteros, pakļaujot pilnīgi klostera iekārtai un mūku ordeņu vispieticīgākajām prasībām. Līdz šīnējā pieredze liek apdomāties, iekams izšķiras par šo izvietotānās iespēju. Veco jaužu vairums, kam nav piederīgo, izšķiras pēdējā laikā labāk par palikšanu Vācijā.

Straujā izceļošanas kustība liedz uzstādīt drošu statistiku, bet no daudz kā vērojama DP skaita nemitīga samazināšanās Vācijā. Laika līdzstrādniekam, uz jautājumu par latviešu pašreizējo skaitu visā Rietumvācijā, LCP priekšsēdis J. Celms, kas pats jau pošas ceļā, atbildēja, ka šīs skaits patlaban svārstās ap 11.000. Sd.

Vācijā ap 11.000 latviešu
1951.04.21 Laiks